

Dosarul nr. 3ra-1020/17

Instanța de fond: Judecătoria Centru, mun. Chișinău – L. Bagrin,

Instanța de apel: CA Chișinău – A. Panov, M. Anton, L. Popova,

DECIZIE

27 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al
Curtii Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Iulia Sîrcu,
Ion Druță, Nicolae Craiu,
Luiza Gafton, Maria Ghervas,

examinând recursul declarat de către avocatul Grigore Ciubuc în calitate de reprezentant al reclamantului Vasile Vieru,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată declarată de către Vasile Vieru împotriva Serviciului Vamal privind anularea actelor administrative, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu, repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curtii de Apel Chișinău din data de 18 mai 2017, prin care s-a admis apelul declarat de către Serviciul Vamal, s-a casat hotărârea Judecătoria Centru, mun. Chișinău din data de 19 decembrie 2016 cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea acțiunii,

C O N S T A T Ă :

Vasile Vieru la data de 19 iulie 2016 s-a adresat cu cerere de chemare în judecată cu completările ulterioare împotriva Serviciului Vamal prin care a solicitat anularea ordinului nr. 706-p din 01 iulie 2016 cu privire la încetarea raporturilor de serviciu ca fiind emis contrar legislației muncii, declararea nulă a proceselor – verbale ale ședințelor comisiei de atestare nr. 03-20-12 din 17 iunie 2016 și nr. 03-19-17 din 25 iunie 2016, restabilirea în funcția de inspector superior al Serviciului urmărire penală Centru, încasarea salariului lunar pentru absența forțată de la serviciu pentru perioada 01 iulie 2016 până la pronunțarea hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului moral în mărimea unui salariu mediu lunar (f.d. 3-5).

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat, că în baza contractului individual de muncă și a ordinului nr. 292-p din 08 aprilie 2013 a fost angajat în serviciu în funcția de inspector superior al Secției urmărire penală, Direcției urmărire penală, iar prin ordinul nr. 1447-p din 03 noiembrie 2014 a fost transferat în funcție de inspector superior al Serviciului urmărire penală Centru, Direcției urmărire penală.

În perioada în care a activat și-a exercitat onest activitatea ca ofițer de urmărire penală, fiind permanent supravegheat de procurori, sub conducerea cărora efectua urmărirea penală pe cauzele penale încredințate, nu a fost niciodată avertizat despre existența vreunor lacune, nici de procurori și nici de administrația Serviciului Vamal.

Prin ordinul nr. 748-10 din 13 mai 2016 cu privire la atestarea colaboratorilor vamali s-a dispus petrecerea atestării inclusiv a sa, iar fișele de atestare urmau să fie completate de către șefii subdiviziunilor în care activează colaboratorii vamali.

Vasile Vieru susține, că în procesul-verbal nr. 03-20-12 din 17 iunie 2016 al comisiei de atestare nu sunt indicate motivele neatestării pe condiții profesionale, fiind indicată doar o frază de ordin general precum că au fost constatate rezerve mari față de nivelul de cunoștințe ale unor colaboratori din cadrul Direcției urmărire penală.

În opinia acestuia, activând o perioadă de trei ani în calitate de ofițer de urmărire penală, a obținut cunoștințele necesare și aptitudinile profesionale întru a-și exercita activitatea, de aceea concluzia, că nu ar fi susținut atestarea este neîntemeiată, fiind contrară rigorilor prevăzute de capitolului I, pct.3 lit. a), pct.15 lit. a) și pct.35 ale Regulamentului cu privire la atestarea colaboratorilor vamali.

De asemenea, la emiterea ordinului contestat a fost încălcată procedura de eliberare din funcție, ori pârâtul urma să-i propună transferul într-o funcție inferioară, luând în considerare, că la momentul eliberării deținea funcția de inspector superior, iar în cadrul serviciului vamal fiind funcție de inspector.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 19 decembrie 2016 s-a admis parțial acțiunea, fiind dispusă anularea ordinului Serviciului Vamal nr. 706-p din 01 iulie 2016 cu privire la încetarea raporturilor de serviciu cu Vieru Vasile ca fiind emis cu încălcarea procedurii, restabilirea reclamantului în funcția de Inspector superior al Serviciului urmărire penală Centru, Direcția urmărire penală a Serviciului Vamal, încasarea din contul Serviciului Vamal în beneficiul reclamantului a salariului mediu pentru perioada absenței forțate de la muncă, începând cu 01 iulie 2016 până la pronunțarea hotărârii, încasarea în beneficiul reclamantului a prejudiciului moral în mărimea unui salariu mediu de 5 306,88 lei, în rest pretențiile fiind respinse (f.d. 103,105-110).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 18 mai 2017 a admis apelul declarat de Serviciul Vamal, a casat hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din data de 19 decembrie 2016 cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea acțiunii (f.d. 133,134-140).

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la data de 20 iulie 2017 Vasile Vieru și reprezentantul acestuia avocatul Grigore Ciubuc au declarat recurs, prin care au solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe (f.d. 144-149).

În motivarea recursului recurentul a indicat, că instanța de apel în mod arbitrat a apreciat probele administrate în cadrul procesului, încălcând dreptul fundamental la muncă, ori atestarea colaboratorilor vamali a fost efectuată cu încălcarea legislației

muncii, prin urmare rezultatele atestării nu pot sta la baza încetării raporturilor de serviciu.

Mai mult ca atât, concluziile comisiei de atestare precum că acesta nu corespunde funcției deținute sunt nemotivate, nefiind specificat concret a căror criterii de evaluare nu corespunde. De asemenea, au fost încălcate prevederile art. 43, alin. 1, lit. g) al Legii serviciului în organele vamale nr. 1150-XIV din 20 iulie 2000 potrivit căruia eliberarea din serviciu poate avea loc din cauza necorespunderii funcției deținute constatate de comisia de atestare, în cazul lipsei de post inferior vacant.

La data de 12 septembrie 2017 Serviciul Vamal a depus referință, prin care a solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil (f.d. 157-159).

În conformitate cu art. 434 alin. 1, CPC recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele cauzei atestă, că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 18 mai 2017, expediată în adresa participanților la proces prin intermediul oficiului poștal la data de 04 iulie 2017, confirmare privind recepționarea acesteia la materialele dosarului lipsește.

În aceste circumstanțe recursul depus de către Vasile Vieru și reprezentantul acestuia avocatul Grigore Ciubuc la data de 20 iulie 2017, se consideră a fi depus în termen.

Potrivit art. 442 alin. 1, CPC judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Recurentul Vasile Vieru prin recursul înaintat a solicitat anularea actelor administrative, care - i lezează dreptul la muncă.

În conformitate cu art.445 alin.1, lit. f) CPC instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Verificând legalitatea deciziei contestate în raport cu criticile formulate în recurs, materialele cauzei și prevederile legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul depus de către Vasile Vieru întemeiat și care urmează să fie admis din considerentele ce preced.

În conformitate cu art. 118 alin. 3 CPC, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

Potrivit art. 130 alin. 1-3 CPC, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor

la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea pricinii.

În conformitate cu prevederile art. 3, alin. 1, lit. a) al Legii contenciosului administrativ nr. 793- XIV din 10 februarie 2000 obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituie actele administrative, cu caracter normativ și individual, prin care este vătămat un drept recunoscut de lege al unei persoane, inclusiv al unui terț, emise de: a) autoritățile publice și autoritățile asimilate acestora în sensul prezentei legi.

Conform art.17 alin.1, lit. a) al Legii contenciosului administrativ, cererea prin care se solicită anularea unui act administrativ sau recunoașterea dreptului pretins poate fi înaintată în termen de 30 de zile, de la data primirii răspunsului la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea acesteia.

Potrivit art. 26 al Legii contenciosului administrativ actul administrativ contestat poate fi anulat, în tot sau în parte, în cazul în care:

- a) este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii;
- b) este ilegal ca fiind emis cu încălcarea competenței;
- c) este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite.

Obiect al litigiului în prezenta speță este anularea ordinului emis de Serviciul Vamal cu privire la încetarea raporturilor de serviciu a funcționarului public de execuție Vasile Vieru și a proceselor – verbale ale comisiei de atestare. Vasile Vieru a contestat actele administrative respective considerând că acestea contravin prevederilor legislației muncii și anume art. 43 alin. 2, lit. g) al Legii nr. 1150- XIV din 20 iulie 2000.

Aplicabilitatea legii respective la cazul lui Vasile Vieru rezultă din următoarea situație de fapt:

În baza contractului individual de muncă și a ordinului nr. 292-p din 08 aprilie 2013 a fost angajat în serviciu în funcția de inspector superior al Secției urmărire penală, Direcției urmărire penală, iar prin ordinul nr. 1447-p din 03 noiembrie 2014 a fost transferat în funcție de inspector superior al Serviciului urmărire penală Centru, Direcției urmărire penală.

Prin ordinul Serviciului Vamal nr. 748-/10 din data de 13 mai 2016 s-a dispus petrecerea atestării colaboratorilor vamali ai Aparatului Central și birourilor vamale, care întrunesc condițiile de atestare, totodată a fost aprobat graficul de atestare inclusiv al inspectorului superior Serviciul urmărire penală Centru, DUP, Vasile Vieru (f.d. 41).

Potrivit pct. 14 al procesului – verbal nr. 03-20-12 din 17 iunie 2016 al ședinței Comisiei de atestare a Serviciului Vamal, cu votul unanim al 8 membri comisiei a decis, că Vasile Vieru nu corespunde funcției (f.d. 47-51).

Potrivit procesului verbal nr. 03-19-17 din 26 iunie 2016 al ședinței Comisiei de atestare a Serviciului Vamal cu privire la totalizarea rezultatelor atestării, s-a constatat nivelul foarte slab de pregătire către atestare la corespunderea funcției deținute de către

colaboratorii Direcției servicii operative, Direcției urmărire penală (f.d. 67-69), iar prin ordinul nr. 673-p din 26 iunie 2016 rezultatele atestării au fost aprobate (f.d. 52).

Prin scrisoarea nr. 3613 din data de 28 iunie 2016 Serviciul Vamal a solicitat acordul Comitetului Sindical al Aparatului Central cu privire la concedierea colaboratorilor inclusiv al lui Vasile Vieru (f.d. 58), iar prin răspunsul din data de 30 iunie 2016 a primit acordul la concedierea lui Vasile Vieru (f.d. 60).

Prin ordinul nr. 706-p din 01 iulie 2016 s-au încetat raporturile de serviciu cu Vasile Vieru, din cauza necorespunderii funcției deținute constatate de comisia de atestare (f.d. 46).

Vasile Vieru, nefiind de acord cu ordinul cu privire la încetarea raporturilor de serviciu precum și cu rezultatele atestării, a solicitat anularea acestora.

Instanțele au adoptat hotărârile sus-citate.

Verificând legalitatea hotărârilor prin prisma corectitudinii aplicării legii, instanța de recurs constată, că hotărârea instanței de fond este legală și întemeiată, litigiul fiind soluționat corect, iar decizia instanței de apel în această parte este incorectă.

Instanța de recurs a reținut, că Vasile Vieru a fost eliberat din serviciu în temeiul art. 43, alin. 2, lit. g al Legii serviciului în organele vamale nr. 1150-XIV din 20 iulie 2000.

Potrivit art. 43, alin. 2, lit. g) al Legii 1150-XIV din 20 iulie 2000 „eliberarea din serviciu poate avea loc din cauza necorespunderii funcției deținute constatate de comisia de atestare, *în cazul lipsei de post inferior vacant* sau al respingerii funcției propuse”.

Cu referire la norma enunțată, instanța de recurs constată, că la concedierea lui Vasile Vieru din funcția deținută în temeiul necorespunderii funcției ca rezultat al atestării, Serviciul Vamal avea obligația legală să verifice existența posturilor vacante inferioare din cadrul întregului sistem, iar concedierea ultimului putea avea loc doar în cazul lipsei posturilor vacante inferioare, precum și refuzul de la funcția propusă.

În contextul dat, Colegiul reține, că din actele cauzei nu rezultă că în perioada de după atestare și până la concedierea lui Vasile Vieru nu au existat locuri vacante inferioare funcției deținute de ultimul, or Serviciul Vamal nu a demonstrat, prin probe justificative lipsa funcțiilor vacante inferioare.

Conform Capitolului II, secțiunii a II-a a Clasificatorului unic al funcțiilor publice, aprobat prin Legea nr. 155 din 21 iulie 2011, „organele centrale de specialitate ale administrației publice și alte autorități administrative centrale (aparatul central și subdiviziunile teritoriale) dețin următoarele funcții publice de execuție: [...] inspector principal C43, inspector superior C44, *inspector C45*”.

Prin urmare, poziția Serviciului Vamal privind lipsa unei categorii de funcții publice de execuție mai inferioare decât cea deținută anterior de către Vasile Vieru este declarativă.

Mai mult ca atât, potrivit art. 3, alin. 2 al Legii nr. 1150-XIV din 20 iulie 2000 „în cadrul organelor vamale activează funcționari publici, supuși reglementărilor [Legii](#)

nr.158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, și *personal contractual*, care desfășoară activități auxiliare, supus reglementărilor legislației muncii”.

Astfel, Colegiul reține ca fiind corectă ipoteza instanței de fond privind ilegalitatea ordinului de concediere emis în privința lui Vasile Vieru în condițiile când la dosar lipsesc dovezi ce confirmă că de către Serviciul Vamal au fost înaintate propuneri privind transferul salariatului la o altă funcție sau, după caz, imposibilitatea de a-i oferi o altă muncă.

Colegiul apreciază ca fiind pertinente și argumentele recurentului invocate în acest sens și anume că angajatorul, ca urmare a depistării necorespunderii cu funcția de inspector superior, urma să-i propună salariatului atât o funcție publică de execuție inferioară funcției deținute cât și personal contractual.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide ca fiind corectă concluzia instanței de fond privind temeinicia cerințelor reclamantului privind anularea ordinului contestat, cu restabilirea în funcție, în condițiile când circumstanțele pricinii denotă că procedura de concediere a reclamantului a fost încălcată de către pârât.

În conformitate cu prevederile art. 48, alin.1 și alin 4 al Legii nr. 1150-XIV din 20 iulie 2000, colaboratorul vamal recunoscut ca fiind eliberat sau transferat nelegitim din funcție este restabilit în acea funcție. Colaboratorului vamal restabilit în serviciu i se achită drepturile bănești, stabilite de legislație, pentru perioada cuprinsă între data eliberării și data restabilirii în serviciu.

În contextul normelor enunțate supra și în condițiile când a fost încălcată procedura de concediere a reclamantului, ordinul emis de către Serviciul Vamal în acest sens a fost anulat de către prima instanță cu restabilirea în funcție, Colegiul conchide ca fiind corectă concluzia instanței de fond și în partea încasării de la Serviciul Vamal în beneficiul lui Vasile Vieru a salariului pentru absența forțată de la serviciu din momentul concedierii până la pronunțarea hotărârii, fiind dispusă și executarea hotărârii în partea restabilirii în funcție a lui Vasile Vieru, precum și încasarea unui salariu mediu pentru absența forțată de la serviciu.

Conform art. 90 alin. 3 al Codul Muncii, mărimea reparării prejudiciului moral se determină de către instanța de judecată, ținându-se cont de aprecierea dată acțiunilor angajatorului, dar nu poate fi mai mică decât un salariu mediu lunar al salariatului. De altfel, dreptul reclamantului de a pretinde compensarea prejudiciului moral pentru concediere nelegitimă din serviciu este garantat de art. 90 alin.2, lit. c), art. 329, 330 Codul Muncii.

Colegiul reiterează că instanța de fond corect a dispus compensarea lui Vasile Vieru a prejudiciului moral în sumă de 5 306,88 lei de către Serviciul Vamal, ori legislația muncii reglementează obligația angajatorului la repararea prejudiciului moral în caz de privare ilegală de posibilitatea de a munci, care nu poate fi mai mic decât un salariu mediu lunar al salariatului.

În concluzie, instanța de recurs relevă că în cadrul judecării pricinii, instanța de fond a creat participanților la proces, condiții obiective și echitabile, pentru exercitarea drepturilor și obligațiilor procedurale, fapt ce se încadrează în asigurarea părților dreptului la un proces echitabil, garantat și asigurat prin art.6 al Convenției Europene pentru apărarea a Drepturilor Omului.

Astfel, având în vedere faptul că instanța de apel a interpretat eronat normele de drept material în raport cu circumstanțele pricinii, iar hotărârea primei instanțe este întemeiată, adoptată cu respectarea normelor de drept material și procedural, cu verificarea și aprecierea probelor administrate în conformitate cu art. 130 CPC și nu este necesară verificarea suplimentară a anumitor dovezi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, cu casarea deciziei contestate și menținerea în vigoare a hotărârii primei instanțe.

În baza art. 445 alin. 1 lit. f) CPC Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Se admite recursul declarat de către avocatul Grigore Ciubuc în calitate de reprezentant al reclamantului Vasile Vieru.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din data de 18 mai 2017 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată declarată de către Vasile Vieru împotriva Serviciului Vamal privind anularea actelor administrative, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu, repararea prejudiciului moral.

Se menține hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din data de 19 decembrie 2016.

Decizia este irevocabilă.

Președinte ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

judecători

Ion Druță

Nicolae Craiu

Luiza Gafton

Maria Ghervas